

มติสมัชชาสุขภาพจังหวัดลพบุรี

ประเด็นคุ้มครองผู้บริโภค : การจัดการปัญหาโฆษณา อาหาร ยา เครื่องสำอาง และผลิตภัณฑ์สุขภาพ

ตระหนักว่า การจัดการปัญหาการโฆษณาและผลิตภัณฑ์สุขภาพที่มีความรุนแรงและเรื้อรังมาอย่างยาวนาน ควรให้ความสำคัญแก่การพัฒนาศักยภาพของผู้บริโภคและสังคมให้รู้เท่าทันการโฆษณา และมุ่งจัดการปัญหาด้วยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนซึ่งเป็นปัญหาขนาดใหญ่และมีความซับซ้อน จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องบูรณาการการทำงานของภาคี เชื้อโยงเป็นเนื้อเดียวกัน จะทำให้เกิดพลังการทำงานจึงจะสามารถจัดการปัญหาได้อย่างยั่งยืน

ชื่นชม ต่อความพยายามของทุกภาคส่วนที่ได้มีการพัฒนาระบบและกลไกการควบคุมและเฝ้าระวังการโฆษณา ยาและผลิตภัณฑ์สุขภาพ ให้ปราศจากการโอ้อวดสรรพคุณเกินจริง เป็นเท็จและหลอกลวงผู้บริโภค และเครือข่ายคุ้มครองผู้บริโภคในจังหวัดลพบุรี มีความเข้มแข็ง มีการดำเนินงานเชิงรุกในการรับรู้ เข้าถึงสิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และการคุ้มครองผู้บริโภค

กังวล ต่อสถานการณ์ในพื้นที่ของการโฆษณาและผลิตภัณฑ์สุขภาพในปัจจุบันที่อวดอ้างสรรพคุณทางสุขภาพเกินจริง ผ่านทางวิทยุท้องถิ่น เคเบิลทีวี โทรทัศน์ดาวเทียม อินเทอร์เน็ต ระบบขายตรง และการโฆษณาหรือสื่อสารระหว่างบุคคล เนื่องจากเป็นการโฆษณาที่ผิดกฎหมาย มีอิทธิพลต่อผู้บริโภค และมีแนวโน้มที่เพิ่มสูงขึ้นมากอย่างรวดเร็ว และมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้บริโภค ซึ่งเป็นกลยุทธ์ทางการตลาด ทำให้มีการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพเกินความจำเป็นและมีสินค้าจำนวนมากที่เป็นภัยต่อสุขภาพของผู้บริโภค ที่เกิดจากโฆษณา ยา อาหาร เครื่องสำอาง ผลิตภัณฑ์สุขภาพที่โอ้อวด สรรพคุณเกินจริง ทำให้เกิด ผลกระทบต่อความสูญเสียด้านสุขภาพ ทรัพย์สิน ของประชาชน

หวังใ ว่า 1) ระบบและกลไกทางกฎหมายที่มีอยู่การปัญหายังไม่เพียงพอต่อการจัดการปัญหาโฆษณาที่มีอยู่ในปัจจุบัน

2) หน่วยงานที่ทำหน้าที่มีบุคลากรไม่เพียงพอ

3) ผู้ผลิตสินค้า-ผู้ให้บริการ และผู้โฆษณา ไม่มีความรู้ ขาดจรรยาบรรณ มีระบบการตลาดที่ไม่ถูกต้องกฎหมายดี มีการผูกขาด และไม่มีการคุ้มครองผู้บริโภค

4) ผู้บริโภคขาดแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือ ไม่มีความรู้พื้นฐาน ไม่ตระหนักในสิทธิ หรือไม่รู้ว่ามีสิทธิ ไม่ตั้งคำถาม รู้ไม่เท่าทันโฆษณา และขาดกลไกการสร้างเสริมความเข้มแข็งให้ผู้บริโภคเท่าทันสื่อ มีค่านิยมที่เหมาะสมในการบริโภคยาและผลิตภัณฑ์สุขภาพ สามารถเลือกบริโภคได้อย่างมีเหตุผลและมีสติ ตระหนักถึงการใช้สิทธิผู้บริโภค รวมถึงสามารถเข้าถึงฐานข้อมูลด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพที่จำเป็นต่อการตัดสินใจ

5) องค์กรสื่อมวลชน ขาดกลไก-การควบคุมจรรยาบรรณที่ชัดเจน

6) ระบบเฝ้าระวังการโฆษณายังไม่ครอบคลุมทั่วทั้งจังหวัดลพบุรี ไม่เท่าทันกลยุทธ์การตลาดและการส่งเสริมการขาย ตลอดจนเทคโนโลยี และขาดการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชนในการจัดการปัญหา

จึงมีมติดังต่อไปนี้

1. ขอให้ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี เป็นหน่วยงานหลักดำเนินการจัดทำ

- 1 ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับโฆษณาผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ถูกต้อง เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ และผู้บริโภคสามารถเข้าถึงได้
2 รวมถึงเฝ้าระวัง จัดการ และดำเนินคดีกับโฆษณาผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ผิดกฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยกำหนด
3 เป็นแนวทางมาตรฐานและใช้ปฏิบัติร่วมกัน และประกาศข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ผิดกฎหมายสู่
4 สาธารณะอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้บริโภคและสังคมไทยรู้เท่าทันปัญหา
- 5 2. ขอให้ประชาสัมพันธ์จังหวัดเป็นหน่วยงานหลักเร่งดำเนินการสื่อสารประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชน มี
6 ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายการโฆษณา และตระหนักในเรื่องการใช้สิทธิผู้บริโภค รวมทั้งให้รู้เท่าทันการโฆษณา
- 7 3. ขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกระดับ สนับสนุนงบประมาณและการดำเนินงานขององค์กร
8 ภาควิเคราะห์ในพื้นที่ยุทธศาสตร์ รวมทั้งการจัดตั้งกลไกการควบคุมและเฝ้าระวังที่มีส่วนร่วม ในการดำเนินการให้ได้ผล
- 9 4. ให้ภาคประชาชนเป็นหน่วยงานหลักในการจัดตั้งคณะทำงานร่วมในระดับจังหวัด ในการจัดการปัญหา
10 โฆษณา และร่วมกำหนดยุทธศาสตร์และแผนงานระดับจังหวัดที่เป็นรูปธรรม
- 11 - สนับสนุนองค์กรผู้บริโภคภาคประชาชน เพื่อให้มีส่วนร่วมในการคุ้มครองผู้บริโภคระดับจังหวัดลพบุรี การ
12 เผยแพร่ข้อมูล การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม รวมทั้งตรวจสอบหน่วยงานรัฐในการคุ้มครองผู้บริโภคได้มากขึ้น
- 13 - พัฒนาภาคประชาชนในการเฝ้าระวังปัญหา และสร้างการมีส่วนร่วมระหว่างแกนนำเยาวชน ครู เจ้าหน้าที่
14 สาธารณสุข และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 15 ๕. ให้สื่อมวลชนสร้างระบบและกลไกการควบคุมการโฆษณาและการกวดขันเองให้มีการเผยแพร่ข้อมูลที่
16 ถูกต้องและมีจรรยาบรรณ
- 17 ๖. สร้างเครือข่ายคุ้มครองผู้บริโภคในระดับตำบล/หมู่บ้าน